

SIL 1975

TOIPUMASSA, TOIPUMASSA

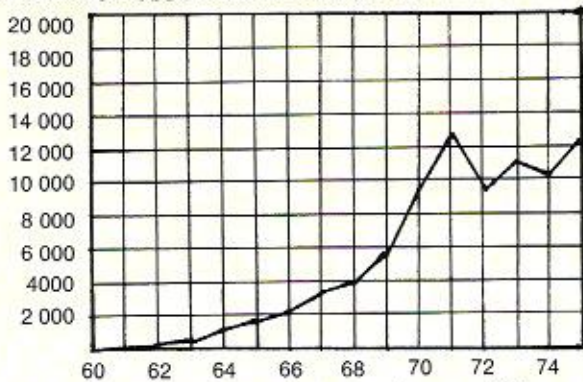
Selviä toipumisen merkkejä vaikean vuoden 1974 jälkeen ositti lentotoiminta Suomen Ilmailuliiton piirissä vuonna 1975. Myötätuulella purjehtivat etenkin purjelento- ja laskuvarjohyppyharrastukset.

LASKUVARJOTOIMINTA 1975

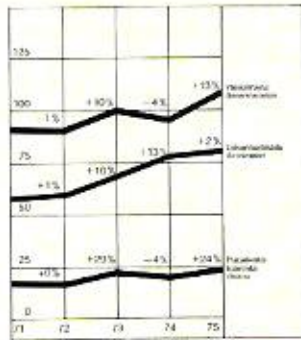
SIL/Jämin Ilmailuopisto	55
Forssan Laskuvarjo- urheilijat	147
Hallin Lentokerho	51
Imatran Ilmailukerho	863
Jyväskylän Lasku- varjokerho	15
Kainuun Lasku- varjokerho	422
Kuopion Ilmailuyhdistys	258
Lahden Lasku- varjokerho	9
Oulun Laskuvarjokerho	1570
Pohjois-Karjalan Lasku- varjourheilijat	25
Suomen Lasku- varjokerho	5056
Tampereen Lasku- varjokerho	803
Turun Laskuvarjo- urheilijat	553
Utin Laskuvarjokerho	1798
Vaasan Laskuvarjo- kerho	83
Varkåuden Lentokerho	11

Laskuvarjohyppymäärien kehitys vuosina 1960-1975

Laskuvarjohyppymäärien kehitys vuosina 1960-75. Viime vuonna päästiin jo hyvin lähelle ennätysvuoden 1971 13.005 hyppyä. Näin kehittyivät lentotuntimäärät Suomessa v. 1975. Käyrä on peräisin ilmailuhallituksen vuosikirjasta, jonka tiedot jonkin verran eroavat liiton keräämistä. Koko maan yleisilmailun tuntimäärä kasvoi 13 % eli vähän enemmän kuin SIL:n jäsenkerhojen n. 10 %.

LASKUVARJOTOIMINTA

Eero Kausalainen

Suoritettujen laskuvarjohyppyjen määrä oli selvästi suurempi, kuin moneen vuoteen. Hyppyturvallisuus säilyi edellisten vuosien tapaan hyvänä. Vuoden aikana tapahtui lievä nousu alkeiskurssilla koulutettujen hyppääjien määrässä ja huomattava nousu lupakirjan suorittaneiden lukumäärässä.

HYPPYMÄÄRÄT

Kerhojen antamien toimintailmoitusten mukaan Suomessa hypättiin v. 1975 12 235 urheiluhyppyä (v. -74 10 586). Näistä pakkolaukaisuhyppyjä oli 1795 (1934). Itse-alkaisuhyppyjen määräksi tuli näin ollen 10 440 (8652)). Vielä emme saaneet rikki vuodelta -71 olevaa ennätystä (13 005), mutta läheltä piti.

Lukuja tarkasteltaessa herättää huomiota pakkolaukaisuhyppyjen jatkuva suhteellinen väheneminen, joka lienee suorassa yhteydessä lupakirjahyppääjien määrän nousuun.

Aktiivisia hyppykertoja SIL:n piirissä oli 17 (v. -71 17 kpl, v. -72 15, v. -73 15, v. -74 15).

Hyppymäärien jakautumisessa kerhoittain kiinnittää huomiota Suomen Laskuvarjokerhon saavuttama kaikkien aikojen ennätys hyppymäärässä vuoden aikana (aikaisempi ennätys oli Utin Laskuvarjokerhon nimissä: v. -74 2760

hyppyä). Ilmoitettujen hyppymäärien mukaan viisi aktiivista kerhoa olivat:

- Tampereen Laskuvarjokerho 5056
- Utin Laskuvarjokerho 1798
- Oulun Laskuvarjokerho 1570
- Imatran Ilmailukerho 863
- Tampereen Laskuvarjokerho 803

KOULUTUSTOIMINTA

Alkeiskurssilla eri kerhoissa koulutettiin yhteensä n. 230 oppilasta. Määrä on samaa suuruusluokkaa, kuin edellisenä vuonna (206). Laskuvarjohyppääjien lupakirjojen määrä sen sijaan oli selvästi noususuunnassa. Vuoden lopulla oli voimassa kaikkiaan 140 lupakirjaa (115).

SIL järjesti yhden hyppymestaruuskurssin, jolla oli 12 oppilasta. Kaikkiaan kelpuutus ei kuitenkaan ole vielä voimassa tällä hetkellä. Hyppymestarikoulutus koki kuluvana vuonna huomattavan muutoksen. Uusittu koulutusjärjestelmä noudattelee suunnilleen samoja periaatteita, kuin esim. lennonopettajakelpuutuksen saaminen. Oppilaat käyvät ensin kurssin, jonka jälkeen seuraa harjoitteluvaihe kerhoissa (kokeneiden hyppymestareiden valvonnassa). Vasta harjoitteluvaiheen päättyttyä suoritetaan ns. hyppymestarikoe, jonka perusteella kelpuutus voidaan myöntää.

Tehostetusta koulutuksesta

huolimatta voimassa olevien hyppymestarikelpuutusten määrä laski hieman edellisestä vuodesta ja oli vuoden päättyessä 55 (58).

HYPPYTOIMINTA JÄMILLÄ

Perinteellisenä purjelentokoulutuksen kehtona tunnetun Jämin Ilmailuopiston taivaalle ovat myöskin laskuvarjohyppääjät kotiutuneet hyvin. Jämällä suoritettiin kaikkiaan 362 hyppyä. Toimintataulukossa oleva luku 55 tarkoittaa SIL:n omaa toimintaa (mm. hyppymestarikurssi). Muut hyppyt on suoritettu Tampereen Laskuvarjokerhon järjestämällä hyppyleireillä ja sisältyvät taulukossa Tampereen hyppylukuihin.

TURVALLISUUS

Kuluneena vuonna ilmailuhallitukselle saapui kaikkiaan 43 vaaratilanneilmoitusta. Hyppymäärään nähden lukua voitaneen pitää varsin kohtuullisena, etenkin kun ilmoituksissa ei ollut yhtään "läheltä piti" tapausta. Hyppääjät hallitsivat yleensä tilanteen hyvin ja omalla toiminnallaan ehkäisivät vakavampien vaaratilanteiden syntymisen. Totuuden nimessä on kuitenkin muistettava, että pääosan vaaratilanteista aiheuttivat hyppääjät itse (virheet uloshypyissä jne.), mutta pystyivät sitten korjaamaan tekemiensä virheiden vaikutukset.

Vakavimmat henkilövauriot olivat muutamat luunmurtumat, jotka saatujen tietojen mukaan yleensä ovat aiheutuneet lähinnä hyppääjän omasta huolimattomuudesta hyvissä olosuhteissa tapahtuneissa maahantuloissa.

PURJELENTOTOIMINTA LENTOJEN KOKONAISMAÄRÄ JA LENTOAIKA

Kuluneena toimintakautena liiton jäsenkerhot ovat ilmoittaneet lehtäneensä 42240 lentoa, joista on lentoaikaa kertynyt 24076 tuntia. Lentotuntien kasvu edelliseen vuoteen nähden (startteja 39475, tunteja 20940) on ollut 13%.

Lennon keskipituus on noussut 31 minuutista 34 minuuttiin.

PURJELENTOKOULUTUS

Purjelennon peruskoulutus tapahtuu kurssimuotoisena, jossa oppimistavoitteena on pur-

jelentäjän lupakirja. Koulutus tapahtuu ilmailuhallituksen myöntämän koulutuslupan puitteissa SIL:n laatiman ja ilmailuhallituksen hyväksymän koulutusohjelman mukaan Peruskoulutusohjelmassa on myös standardisoitu teoria-aineiden koearjestelmä.

Uusia purjelentäjän lupakirjoja ilmailuhallitus myönsi vuoden 1975 aikana 335 (243 v.-74, 257 v.-73). Toimintavuoden aikana vanhentui kuitenkin 261 lupakirjaa (283 v.-74, 269 v.-73).

Johtopäätöksensä voidaan todeta nettokasvun olevan 74 lupakirjaa. Purjelentäjien lupakirjoja oli voimassa toimintavuoden lopussa 1556. Eniten purjelentäjien lupakirjoja saatiin suoritettua Helsingin Ilmailuyhdistyksen kurseilla, 46 kpl. Liitto koulutti 31 lupakirjaa. Keski-Suomen Ilmailijat r.y. Kouvolan Ilmailuyhdistys sekä Sodankylän Ilmailukerho 14 lupakirjaa kukin.

PURJELENTOKALUSTO

Vuoden päättyessä kerhoilla oli 233 purjekonetta. Näistä toimintailmoitusten perusteella oli käytössä 190 konetta. Silmiinpistävä piirre oli kaluston uusiutuminen ennen kaikkea tehokoneiden osalta. Uusia koneita hankittiin kuluneena toimintavuonna seuraavasti: moottoripurjehtijoita 2 kpl, 2-paikkaisia 1 kpl, 1-paikkaisia 18 kpl, joista PIK-20 oli kahdeksan.

Vuoden vaihteessa 75/76 oli Suomen yleisimmät koneityypit seuraavanlaisia:

- 2-paikkaiset 62
- Rhönlerche 13
- Blanik 13
- K-7 12
- ASK-13 7
- Yksipaikkaiset 148
- PIK-20 20
- K-8 b 23
- Ka-6 CR 19
- Kajava 14

- Moottoripurjeht. 23
- Fournier RF 4 D 12
- Fournier RF 5 5

Yht. 233 kpl

Pieni yksityisipurjekoneiden määrä Suomessa on edelleen pieni eli 27 konetta. Niiden toiminta ei näy SIL:n tilastosta.

Vuosi 1975 oli purjelennossa vilkas koulutusvuosi. Uusia lupakirjoja koulutettiin kokonaista 335 kappaletta. Kuvassa Jämin K-7 rakentamassa laskua koululennolla.

Nummela oli viime vuoden selvästi vilkkain purjelentokeskukseemme, mutta yksittäisten kerhojen toimipisteistä Kymi piti edelleen asemansa ykkösenä. Kuvassa Kymän kalustoa parin vuoden takaisessa lentonäytöksessä.

Kerhojen moottorilentotoimintakin alkaa pikku hiljaa kohottautua kanveesilta, johon kustannusten jyrkkä nousu sen mottasi. Kuvassa kerhokone vanhimmasta päästä, Turun Lentokerhon Klemm.

Kymin ja Selänpään lentokeskuksissa toimi vain yksi kerho.

Kilpailutoiminta

Lähestyvät purjelennon maailmanmestaruuskilpailut aiheuttivat selvää vilkastumista myös purjelennon kilpailutoiminnassa. Kauden aikana järjestettiin kaikkiaan kolmet purjelentokilpailut, joista kaksissa kilpailtiin Suomen mestaruudesta.

Vuoden 1975 tärkeimmät ja samalla osanottajamäärältään kaikkien aikojen suurimmat Suomessa pidetyt purjelento-

kilpailut olivat Räyskälässä kesäkuussa pidetyt Suomen mestaruuskilpailut ja niihin yhdistetyt MM-esikisat. Mukana oli 45 konetta, joista 28 kilpaili Suomen mestaruudesta ja 17 oli MM-areenaan tutustuvia ulkomaalaisia. Sää oli ensimmäisen kilpailuviikon aikana erittäin hyvä ja toisella viikolla jo paljon huonompi. Kilpailupäiviä saatiin kuitenkin aikaan 9 kappaletta, joiden aikana myös MM-organisaatiota ajettiin sisään tuleviin tehtäviinsä.

Purjelennon vakioluokan Suomen mestaruuden voitti Hämeenlinnan Ilmailukerhon Matias Viitanen. Toiseksi sijoittui Kouvolan Ilmailuyhdistyksen Markku Kuittinen ja kolmanneksi Lauttasaaressa Ilmailukerhon Raimo Nurminen. Kansainvälinen vakioluokan paras oli Puolan Frantisk Kepka ja avoimen luokan Englannin George Lee. Kilpailujen perusteella valittiin Suomen MM-kisajoukkueen lentäjiksi avoimeen luokkaan Juhani Horma ja Matias Viitanen sekä vakioluokkaan Markku Kuittinen ja Raimo Nurminen. Joukkueen varamiehiksi selviytyivät Simo Kuusisto ja Raimo Pankka.

Ensimmäistä kertaa kilpailtiin vuonna 1975 purjelennon Suomen mestaruudesta myös kerholuokassa, joka on tarkoitettu ennen muuta vasta kilpailu-uransa alkuvaiheissa oleville nouseville piloteille. Kerholuokan SM-kilpailu pidettiin Nummelassa ja mestaruuden voitti Karhulan Ilmailukerhon Jari Korjus. Toiseksi sijoittui Rainer Törnqvist Flygklubbenin Cumuluksesta ja kolmanneksi Imatran Ilmailukerhoa edustava Timo Pankka. Myös näissä kilpailuissa oli suomalaisiin purjelento-olosuhteisiin tutustumassa ulkomaisia kilpailijoita Sveitsistä ja Unkarista.

Kauden kolmannet kilpailut pidettiin Jämällä, jossa melko heikkojen säiden vallitessa lennettiin viikon mittaiset harjoituskilpailut heinäkuussa.

Kerhojen harrastustyö

Kerhojen ilmoittama työtuntimäärä oli sekin suuri, nimittäin **81500** tuntia (64300 tuntia v.-74).

Lentokaluston kunnossapitoon kerhot käyttivät 33243 t. Neljä eniten työtunteja tehnyttä kerhoa ovat: Polyteknikko-

jen Ilmailukerho 6850 t, Hämeenlinnan Ilmailukerho 4686 t, Imatran Ilmailukerho 4617 t ja Sodankylän Ilmailukerho 4256 t.

Purjelennon suoritukset ja ennätykset

Kuluneen toimintakauden aikana kirjattiin merkksuorituksia seuraavasti:

Kulta-C-suorituksia **18** kpl (9 v.-74, 9 v.-73). Nyt Suomessa on tehty **186** kpl kulta-C-suoritusta.

Hopea-C-suorituksia **88** kpl (33 v.-74, 79 v.-73). Nyt Suomessa on lennetty **970** hopea-C:tä.

Vuonna 1975 noteerattiin Suomessa purjelennon keskustoimikunnan päätöksen mukaan ensimmäistä kertaa erikseen vakioluokan Suomen ennätyksiä. Vuoden aikana lennettiin kaikkiaan neljä Suomen ennätyksiin oikeuttanutta lentoa kolmen pitotoinimesta. Näillä lennoilla syntyi 8 uutta ennätystä seuraavasti:

● **Jussi Viljanen** (Porin lk) 19.6. 520 km maalilento Piikkijärveltä Pudasjärvelle Vasamalla. Uusi SE luokissa matka määrämaaliin, yksipaikkaiset ja matka määrämaaliin, vakioluokka.

● **Mikko Asikainen** (lk Vasama) 6.6. 760,7 km kolmiolento Räyskälä-Seinäjoke-Joroine-Räyskälä keskinopeudella 75,7 kmh AS-W 15B-koneella. Uusi SE luokissa 750 km kolmiolennon nopeus yksipaikkaiset, 750 km kolmiolennon nopeus vakioluokka, matkalento kolmioradalla, yksipaikkaiset ja matkalento kolmioradalla, vakioluokka.

● **Mikko Asikainen** (lk Vasama) 8.7 300 km kolmiolento reitillä Räyskälä-Eräs-lahti-Lauttakylä-Räyskälä keskinopeudella 102 kmh 15B-koneella. Uusi Suomen ennätys luokassa 300 km kolmiolennon nopeus, vakioluokka.

● **Juhani Horma** (Hämeenlinnan lk) 8.7 300 km kolmiolento reitillä Räyskälä-Eräs-lahti-Lauttakylä-Räyskälä (keskinopeudella 109 kmh) AS-W 17-koneella. Uusi Suomen ennätys luokassa 300 km kolmiolennon nopeus, yksipaikkaiset.

Verratonta kansainvälistä purjelentohuomiota toi Hans-Werner Grossen lentämänsä 1000 km:n kolmio reitillä

● ● ● LENTOKESKUSTEN TOIMINTA

Starttien lukumäärän mukaan 5 suurimman lentokeskuksen toiminta oli seuraavanlainen:

Keskus	startt.	tunteja
Nummela	7141	4351
Räyskälä	4566	4791
Kymi	3854	2669
Selänpää	3312	1369
Jämi	3061	1337

Lupakirjat

Yleiskuvan lupakirjakehityksestä antaa ilmailuhallituksen lupakirjatilasto.

Voimassa olevat lupakirjat

	31. 12. -75	31. 12. -74	31. 12. -73
Yksinlentäjä	2	2	2
Yksityislentäjä	2319	2383	2380
Ansiolentäjä	617	582	583
Liikennelentäjä	214	211	229
Purjelentäjä	1556	1375	1352

Nummela - Kauhajärvi - Juuka - Nummela, joka hyväksyttiin maailmanennätykseksi.

Uusia kolmen timantin suorituksia kirjattiin kaksi. Kyösti Paavilaisen kolmas timantti tuli 5500 metrin noususta Hyvinkäällä. Hänen timantti-C:nsä numero on 9.

Raine Mönkkön 5700 metrin nousun Kebkekaisella ja 359 kilometrin kolmion Nummelassa, TC n:o 10.

LENTOTURVALLISUUS

Vuonna 1975 tapahtui 5 purjelento-onnettomuutta, joissa yksi henkilö sai surmansa ja 3 henkilöä vammautui. Onnettomuuslukuihin vaikuttavat moottoripurjehdijoilla tapahtuneet kolme vakavaa onnettomuutta, joissa yksi henkilö sai surmansa ja kaksi lou-

kaantui. Täten puhtaan purjelennon osalle tulee vain kolme loukkaantunutta.

Purjelentovaurioiden kohdalla korostui tyyppilento- ja matkalentokoulutuksen tarve.

MOOTTORILENTO-TOIMINTA

Moottorilentotoiminnassa on kustannuspaine ollut tuntuva ennenkaikkea polttoaineen kallistumisesta johtuen. SIL:n piirissä harjoitettiin moottorilentotoimintaa **10959** tuntia toimintakertomusten mukaan. Edellisenä vuonna määrä oli 9920 tuntia.

Yleisilmailun lentotuntimäärä oli kaikkiaan v. 1975 **102957** tuntia, kun se edellisenä vuonna oli **86500** tuntia, joten yleisilmailu on toipumassa.

Kalusto

Jäsenkerhot ilmoittavat käytössään olleen 52 moottorikonetta, jotka jakautuvat seuraavasti:

Cessnat	16
Piperit	13
Rallit	10
Hinut	5
Muut	8
Yhteensä	52

Yhteiskuntaa palveleva lentotoiminta

Yhteiskuntaa palvelevaa lentotoimintaa jäsenkerhot ovat suorittaneet etupäässä kulovalvontalentoihin, metsäpalojen sammutuksen johtoon ja etsintätöihin liittyen.

Metsäpalojen valvontaan ja sammutuksen johtoon käytettiin kerhojen koneita **1173**

tuntia (800 t/-74). Muita tavanomaisia viranomaisten pyytämiä lentoja olivat etsintä- ja pelastuslennot (veneet ja ihmiset), joita ansiolentotoiminnan ulkopuolella suoritettiin **320** tuntia.

Kerhot suorittavat edellä mainittuja lentoja niin, etteivät pilotit eikä tähytäjät saa korvausta, vaan ainoastaan koneen käyttökulut korvataan. Toiminta on näin ollen vapaaehtoista.

Avustuslentojen tehokas suorittaminen edellyttää myöskin henkilöstön koulutusta, koska lentoja voivat suorittaa vain kokeneet lentäjät. Pystyäkseen tarjoamaan yhteiskunnalle monipuolisia ja tehokkaita avustuslentoja kerhoilla tulee olla myös edellytykset pitää yllä jatkuvaa toimintaa.

Lentoturvallisuus

Kerhojen moottorilentotoiminnassa lentoturvallisuus pysyi hyvänä, eikä varsinaisia lento-onnettomuuksia jäsenkerhojen kalustolle ole toimintavuoden aikana sattunut. Lentovaurioita toimintailmoitusten perusteella tuli 2, joissa ei kärsitty henkilövahinkoja.

SIL:N PURJE- JA MOOTTORILENTOTOIMINTA V. 1975

	Purjelento				Moottorilento		Laskuv.			
	Lennot	Tunnit	C	LK	HG	KC	Tunnit	A ₂	Hypyt	Työtunnit
SIL/Jäsen Ilmailuopisto									55	
Helsingin piri/HILY	1123	653			1					1615
FK Cumulus	962	636			4	1				738
Helsingin IK	352	147								50
Helsingin Lentokerho							189			
Hgin Urheilulentäjät	55	148								247
IK Vasama	19	50								84
IK Wirma	72	165								600
Lauttasaaren IK	341	441			5					1200
Länsi-Uudenmaan IY	1375	665			3	2				2350
Nuorisotmailijat	1113	602	1	7	5	2	326			6850
PIK							223			1260
Suomen laskuvarjokerho	633	376	5	4						2356
HILY yhteensä	7334	4465	6	46	18	5	1134	2		13530
Alajärven IK	40	27					223			2314
Alavuden IK							1969	18		
Finnairin LK									147	
Förssan Laskuvarjourheilijat							110			
Förssan Seudun IY									51	
Hailin Lentokerho										
Hyvinkään IK	1262	678	9	10	1	2				3014
Hämeenlinnan IK	836	1067								
Hangö FK	1143	184								1850
Imatran IK	1995	100	12	11	2		909		863	
Ilmasotakoulun LK	1007	469	15	16	3		107			1500
Inkeröisten LK	1068	384								
Joensuun IK	1136	774	2	15	4	1	928	7		1755
Jyväskylän Laskuvarjokerho									15	
Jämsän Seudun IY	356	368								340
Järvenpään IK	72	142			1	1				260
Kainuun Laskuvarjokerho									422	
Kainuun Moottorilentäjät							201			
Kajaanin IK	925	354	4	2	1	1				575
Karhulan IK	3854	2669	14	12	13	5				2800
Kaukuan IK							225			1150
Kemijärven IK			5	5						1552
Kemin IK	236	113		1						1130
Keski-Suomen Ilmailijat	1261	656	16	14			906	7		895
Keuruselan Ilmailijat	77	36					313	1		
Kouvolan IY	3199	1369	21	14	5	1				3879
Kivijärven IK							220	1		
Kuopion IY	1831	947	12	6	6	1	225		258	2500
Kurikan IK	331	80	3	6						300
Kuusamon IK							289			
Lahden IK	898	652	11	13	6		148			2700
Lahden Laskuvarjokerho									9	
Lapin Lentäjät							426			
Lappeenrannan IY	1124	448	5	8			122			1200
Oulun IK	1133	489	9	9	9	1	529			1364
Oulun Laskuvarjokerho									1570	
Padasjoen LK	164	44								160
P-Karjalan Laskuvarjourheilijat									25	
Pohjois-Satakunnan IK	110	199			1					2123
Porin IK	1233	721	10	5	1		229			2280
Pyhäjokialueen IK							223			
Raahen IK	603	179	6	6			144			2050
Rantasalmen IY							160			
Rauman IK	378	137		6						550
Räyskälä-Säätiö	2744	940	36	2	2		238			
Salon IK	460	188	2		8					500
Sodankylän IK	1230	455		14	2		380			4256
Suomen Laskuvarjokerho									5056	
Tampereen IY	1655	1222	13	12	4		181		803	3440
Tampereen Laskuvarjokerho										
Tapiolan IK	240	355			2					900
Turun LK	1558	802			3		686	2		2600
Turun Laskuvarjourheilijat									553	
Utin Laskuvarjokerho									1798	
Vaasan Laskuvarjokerho									83	
Vaasan LK	489	375	2	2	2		160			2089
Varkauden LK	442	133							11	560
Ylä-Savon Ilmailijat	521	105	5	4	1					698